

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
ΤΟ ΕΡΓΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ 80% ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ (Ε.Κ.Τ.) ΚΑΙ 20% ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

ΣΥΝτροφοί και ΣΥΝοδοιπόροι

Γυμνάσιο Μυγδονίας
1ο Λύκειο Πολίχνης
1ο Γυμνάσιο Λαγκαδά
3ο Λύκειο Πολίχνης
5ο Γυμνάσιο Σταυρούπολης

ΓΥΝΑΙΚΑ-ΑΝΔΡΑΣ :
ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΖΩΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Θεσσαλονίκη
Μάιος 2007

ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

ΣΥΝτροφοί και ΣΥΝοδοιπόροι

Γυμνάσιο Μυγδονίας
1ο Λύκειο Πολίχνης
1ο Γυμνάσιο Λαγκαδά
3ο Λύκειο Πολίχνης
5ο Γυμνάσιο Σταυρούπολης

ΓΥΝΑΙΚΑ – ΑΝΔΡΑΣ :

ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΖΩΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Παρουσίαση των δραστηριοτήτων
που πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα Φεβρουαρίου-Μαΐου 2007
στα πλαίσια της συνεργασίας μας
με το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)

Θεσσαλονίκη
Μάιος 2007

**Εισαγωγικό σημείωμα του Υπεύθυνου Δράσεων
κ. Ε. Βέτσιου, Δ/ντή Γυμνασίου Μυγδονίας**

*Κι' είναι φορές που αγγίζει την πληρότητα
η συνήθεια.
Μ' αγάπη και υποταγή προστατεύω τους άντρες μου.
Συχνά πληγώνω με βελονιές τα ρούχα για χάρη τους.
Οι αλαζόνες δωματίων και συρταριών, δεν έμαθαν,
ταλέντο είναι
σε ιέρειες ονείρων που ανέδειξα τις ταπεινές μου μαξιλαροθήκες.
Είμαι γυναίκα, κάτι
σαν μεσάνυχτα,
με το πολύτιμο σκοτάδι ακόμη
ακατέργαστο.*

Αθηνά Παπαδάκη, *Αμνάδα των ατμών*, Θεσσαλονίκη, 1980

Βρισκόμαστε στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα. Οι εξελίξεις των τελευταίων δεκαετιών είναι τέτοιες που είναι πολύ δύσκολο να προβλέψει κανείς που βαδίζει η ανθρωπότητα. Αλλά ένα πράγμα είναι σχεδόν σίγουρο : αν η μεγάλη πορεία του πολιτισμού δεν αναχαιτιστεί για κάποιο λόγο, αυτός ο αιώνας ανήκει στις γυναίκες.

Ο δρόμος βέβαια για την πλήρη ισότητα θα είναι μακρός και δύσκολος. Ακόμη και στις πιο προοδευτικές κοινωνίες, όπου οι νόμοι εξασφαλίζουν την ισότητα των φύλων, οι γυναίκες δεν εκπροσωπούνται επαρκώς στην πολιτική, στις κορυφές των επιχειρήσεων και σε θρησκευτικούς οργανισμούς. Επίσης, σε πολλά μέρη και σε πολλούς πολιτισμούς, οι γυναίκες είναι ακόμη αιχμάλωτες της κοινωνικής και θρησκευτικής καταπίεσης. Η αλλαγή, όμως, είναι αναπότρεπτη.

Πολλά συνηγορούν στην μελλοντική ισότητα των φύλων. Η παιδεία και η τεχνολογία έχουν εξαλείψει το πλεονέκτημα της μυϊκής δύναμης των ανδρών και η σύγχρονη ιατρική προστατεύει τις γυναίκες από τους θανάσιμους κινδύνους που ελλόχευαν στο θαύμα της μητρότητας. Η αυξανόμενη ανάγκη να ερ-

γάζονται και οι δύο γονείς επιβάλλει νέες αντιλήψεις στην οικογένεια' όλο και πιο πολλές γυναίκες είναι επικεφαλής οικογενειών.

Σε ορισμένες κοινωνίες τα πράγματα φαίνονται χειρότερα από ποτέ λόγω των θρησκευτικών προκαταλήψεων, αλλά και λόγω των συντηρητικών αντιλήψεων των ίδιων των γυναικών που ανέχονται τέτοια δογματικά συστήματα. Αλλά όσο υπάρχει το παράδειγμα της χειραφέτησης και της ισότητας, θα υπάρχουν γονείς που θα ενθαρρύνουν τις κόρες τους να σπουδάσουν, θα υπάρχουν σύζυγοι που θα μοιράζονται τα βάρη της ισότητας με τις γυναίκες τους.

Η χειραφέτηση είναι σε μεγάλο βαθμό προϊόν της εξέλιξης των αρχών και αναγκών της κοινωνίας, αλλά η χειραφέτηση εξαρτάται επίσης από τις προσωπικές σχέσεις, από την αγάπη και το σεβασμό που οι γυναίκες μοιράζονται με τους πιο κοντινούς τους. Αυτή είναι η δύναμή τους – η ικανότητα να δημιουργούν, να παράγουν και να αναλαμβάνουν ηγετικούς ρόλους.

Στον ελληνικό πολιτισμό, από την εποχή των μύθων, υπήρχαν γυναίκες με άποψη που αγανακτούσαν με τους αυταρχικούς και συχνά άδικους άνδρες, την κοινωνική ανισότητα και τις θρησκευτικές επιταγές. Οι γυναίκες πάντα έπαιζαν καθοριστικό ρόλο μέσα στο σπίτι, αλλά σπανιότατα στο δημόσιο χώρο.

Στις δικές μας μέρες, όμως, για πρώτη φορά, οι γυναίκες εκδηλώνουν τις ικανότητές τους σε όλους τους τομείς. Αυτό θα επηρεάσει πολλές πτυχές της κοινωνίας. Είναι μία επανάσταση που δεν ξεκίνησε τώρα ούτε θα τελειώσει σύντομα. Οι σπόροι της βρίσκονται παντού.

Και αν η ομαλή εξέλιξη διακοπεί, μπορούμε να επιστρέψουμε στους μύθους. Όταν οι Αμαζόνες έδειχναν ότι υπάρχουν και πιο δυναμικοί τρόποι απελευθέρωσης.

Ο Υπεύθυνος Δράσεων του Προγράμματος Ελευθέριος Βέτσιος

Αφγανές γυναίκες πίσω από την μπούργκα προσπαθούν να διακρίνουν βιβλία που τους προτείνονται από τα Ενωμένα Έθνη για τη φετινή «Ημέρα της Γυναίκας» (Καμπούλ 8/3/2007)

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΥΤΑΘΝΙΑΣ

Παρεμβατική Δράση

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟΝ ΙΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟ

Υπεύθυνος Καθηγητής :

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΤΣΙΟΣ
Φιλολόγος

Τάξη Γ2
Μαθητές, Μαθήτριες 20

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟΝ ΙΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟ

Η ζωγραφική παλέτα, το φως, η μνήμη, το μοντέλο του καλλιτέχνη εναλλάσσουν ρόλους στη διαδικασία της δημιουργίας. Εικόνες από το παρόν και το παρελθόν μετατρέπονται σε χρώμα και αίσθηση, γίνονται γυναικεία πορτρέτα. Αυτές τις σκέψεις κάνοντας αποφασίσαμε στα πλαίσια παρεμβατικής δράσης του επιχειρησιακού προγράμματος του Κέντρου Ερευνών για θέματα Ισότητας να ασχοληθούμε με την παρουσία της γυναίκας στα έργα των ιμπρεσιονιστών ζωγράφων. **Στόχος** αυτής της παρεμβατικής δραστηριότητας είναι να διερευνήσουν οι μαθητές τη θέση της γυναίκας στα τέλη του 19^{ου} αιώνα, περίοδο ανάπτυξης του ιμπρεσιονισμού, και την αντιμετώπισή της από την κοινωνία και τους καλλιτέχνες της εποχής. Επιπλέον να εντοπίσουν εκείνες τις δραστηριότητες ανδρών και γυναικών που συνδέονται με την ιδιωτική και δημόσια σφαίρα ζωής και να αναζητήσουν τα αίτια του διαχωρισμού των ρόλων των φύλων τη συγκεκριμένη εποχή. Παράλληλα δόθηκε η δυνατότητα στους μαθητές να δουν τις εκφάνσεις ενός κινήματος όπως αυτό του ιμπρεσιονισμού, το οποίο κατάφερε σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα να γράψει μια συναρπαστική ιστορία και να βγάλει από τη γυναίκα το πέπλο του κλασικισμού.

Η παρεμβατική δραστηριότητα υλοποιήθηκε σε τρεις φάσεις. Στην πρώτη συγκροτήθηκαν μικτές ως προς το φύλο ομάδες που συγκέντρωσαν πληροφοριακό και φωτογραφικό υλικό για τους ιμπρεσιονιστές από διάφορες πηγές (βιβλία, άρθρα, διαδίκτυο...). Στη δεύτερη φάση χωρίστηκε το υλικό κατά καλλιτέχνη, επιλέχθηκαν τα πιο αντιπροσωπευτικά έργα των ιμπρεσιονιστών που αφορούσαν τη δραστηριότητα μας και σχολιάστηκε γραπτά το καθένα από τα επιλεγόμενα έργα. Στη συνέχεια τα γραπτά κείμενα που συντάχθηκαν από τις ομάδες μαθητών έγιναν μια εργασία που παρουσιάστηκε στην τάξη και αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης για τη θέση της γυναίκας την εποχή του ιμπρεσιονισμού. Στην τρίτη φάση το τελικό κείμενο που ήταν το αποτέλεσμα της παρεμβατικής δραστηριότητας παρουσιάστηκε στην τελική εκδήλωση της σύμπραξης, αλλά και σε όλο στο σχολείο την τελευταία ημέρα λειτουργίας του για το σχολικό έτος 2006-07. Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται η εργασία των μαθητών.

«Ο ιμπρεσιονισμός είναι ένα καλλιτεχνικό ρεύμα που εκδηλώθηκε στη ζωγραφική στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα. Το Παρίσι υπήρξε ο καταλύτης, ο γενέθλιος χώρος, αλλά και το θεματικό υλικό του μεγαλύτερου μέρους της ιμπρεσιονιστικής τέχνης. Ειδικότερα αναπτύχθηκε στην περίοδο της αυτοκρατορίας του Ναπολέοντα Γ', σε μια εποχή που η γαλλική Ακαδημία Καλών Τεχνών καθόριζε με τρόπο απόλυτο τα όρια της τέχνης. Συγκεκριμένα η Ακαδημία υπαγόρευε όχι μόνο τη θεματολογία (στη ζωγραφική κυρίως ιστορικά, θρησκευτικά θέματα και πορτρέτα) αλλά και τις τεχνικές που όφειλαν να ακολουθούν οι ζωγράφοι της εποχής (συντηρητικά χρώματα, αφανείς πινελιές), με απώτερο στόχο την απομόνωση του θέματος από την ιδιαίτερη προσωπικότητα και ιδιοσυγκρασία του δημιουργού. Η ανάγκη των νέων ζωγράφων να απελευθερωθούν από τον αυστηρό ακαδημαϊσμό που διδασκόταν στη γαλλική Ακαδημία Καλών Τεχνών και να αναζητήσουν νέες εικαστικές λύσεις οδήγησε στη δημιουργία του ιμπρεσιονισμού. Οι ιμπρεσιονιστές ζωγράφοι θέλησαν να

αποτυπώσουν την άμεση εντύπωση (impression) που προκαλεί ένα αντικείμενο ή μια καθημερινή εικόνα. Κύριο χαρακτηριστικό του ιμπρεσιονισμού είναι τα ζωντανά χρώματα (κυρίως με χρήση των βασικών χρωμάτων), οι συνθέσεις σε εξωτερικούς χώρους, συχνά υπό ασυνήθιστες οπτικές γωνίες και η έμφαση στην αναπαράσταση του φωτός. Το ρεύμα αυτό σηματοδοτεί το πέρασμα από την παραδοσιακή στη μοντέρνα τέχνη και τοποθετεί τις βάσεις για την απελευθέρωση της καλλιτεχνικής έκφρασης.

Ο ιμπρεσιονισμός θεωρείται πως ξεκίνησε ουσιαστικά από τρεις μαθητές του ζωγράφου **Μαρκ Γκλαιρ** (Mark Gleyre), τους **Κλόντ Μονέ** (Claude Monet), **Πιέρ Ογκύστ Ρενουάρ** (Pierre Auguste Renoir) και **Άλφρεντ Σίσλεϋ** (Alfred Sisley), οι οποίοι συνδέονταν μεταξύ τους φιλικά. Η μικρή αυτή αρχική ομάδα επεκτάθηκε σταδιακά με την προσθήκη και άλλων ζωγράφων όπως του **Εντουάρ Μανέ** (Édouard Manet), του **Έντγκαρ Ντεγκά** (Edgar Degas), του **Καμίγ Πισαρό** (K. Pissarro), της **Μπέρτ Μοριζό** (Berthe Morisot), της **Μαίρη Κασάτ** (Mary Cassatt) και άλλους.

Ο ιμπρεσιονισμός ήταν η «νέα ζωγραφική», που, μεταξύ των άλλων, έφερε στο προσκήνιο και τη «νέα γυναίκα». Έννοιες όπως «γυναικείο φύλο, θηλυκότητα, ερωτισμός» επανεξετάστηκαν, λέξεις, όπως «χειραφέτηση» και «σότητα» άρχισαν να αποκτούν νόημα και οι εξιδανικευμένες, μυθικές Αφροδίτες των κλασικών ζωγράφων οδηγήθηκαν στην πόρτα εξόδου.

Σε έναν πίνακα που ο **Έντγκαρ Ντεγκά** φιλοτέχνησε στα 1879 απεικονίζεται ο ζωγράφος Ανρί Μισέλ-Λεβί με μαύρο παντελόνι και λευκό πουκάμισο - τυπική μπουρζουά ενδυμασία εποχής - ανάμεσα σε δύο πίνακες του, ενώ στα πόδια του κάθεται μια γυναίκα με ροζ φόρεμα και κίτρινο καπέλο. Αν προσέξει κανείς, θα καταλάβει ότι η «γυναίκα» είναι μια πάνινη κούκλα. Ο Ντεγκά, που είχε κατηγορηθεί και για μισογυνισμό, θέλησε να δείξει την κυριαρχία του ζωγράφου πάνω στο μοντέλο του, να αναπαραγάγει το μοντέλο του Πυγμαλίωνα και ταυτόχρονα να κάνει ένα σχόλιο για τη θέση της γυναίκας στο τέλος του 19ου αιώνα.

Ο ιμπρεσιονισμός, όπως προαναφέραμε, καλλιεργήθηκε στο Παρίσι, την πρωτεύουσα της κομψότητας, της κουλτούρας και της διασκέδασης. Σε μια εποχή που δρόμοι της γαλλικής πρωτεύουσας άρχισαν να φωτίζονται με ηλεκτρικό ρεύμα και άμαξες μετέφεραν τα καλοντυμένα ζευγάρια στις όπερες και τα καφενεία. Από την άλλη υπήρχαν οι πόρνες που προσπαθούσαν να βγάλουν το μεροκάματο, οι εργάτριες των βιοτεχνιών και οι ανεξάρτητες μορφωμένες γυναίκες των σαλονιών.

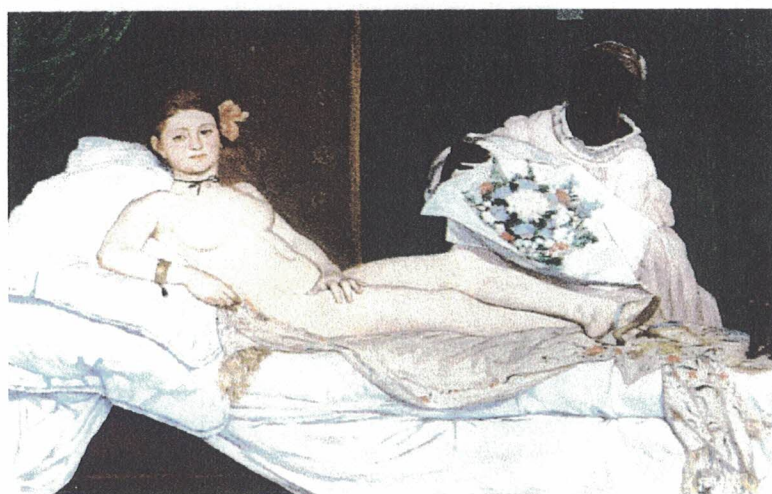
Σ' αυτά τα μέρη έψαχναν οι ιμπρεσιονιστές τη γυναίκα. Στην καθημερινότητα. Όπως έγραφε κι ένας διανοούμενος της εποχής, «ίσως κάποια μέρα η ζωντανή γυναίκα με την ανασηκωμένη μυτούλα θα ξεπεράσει την ελληνική Αφροδίτη από μάρμαρο, με την ίσια μύτη και το βαρύ πιγούνι».

Οι πρωτοπόροι ιμπρεσιονιστές, όπως ο **Εντουάρ Μανέ**, ήθελαν να εκφράσουν ευθέως τη ρήξη τους με τον κλασικισμό. Στο *«Γεύμα στη χλόη»*, που είχε προκαλέσει την ηθική της εποχής του, ζωγράφησε ένα τυπικό αναγεννησιακό

τοπίο και έβαλε μια γυμνή γυναίκα να κάθεται άνετα ανάμεσα σε δύο άντρες. Εκείνο που σοκάρει ήταν το γεγονός ότι τους άντρες τους παρουσίαζε ντυμένους και το χειρότερο, ντυμένους σαν αστούς της εποχής. Έτσι, η γύμνια της γυναίκας παρουσιάζοταν με όλη της την ωμότητα. Οι πουριτανικές φύσεις δεν μπορούσαν να ανεχθούν μια τόσο απλή αλήθεια.

Εξίσου προκλητική θεωρήθηκε και η γνωστή «Ολυμπία», όπου ο Μανέ παράφρασε την «Αφροδίτη του Ουρμπίνο» του Τισιανού και τα θέματα με οδάλισκες. Η δική του γυναίκα είναι επίσης γυμνή, αλλά μοντέρνα, και κοιτάζει κατάματα τον θεατή, σαν να θέλει να προσφέρει τον εαυτό της με αφοπλιστική ειλικρίνεια.

Ο ίδιος ζωγράφος, πάλι, με τη «Νανά» ανανεώνει το σκάνδαλο της «Ολυμπίας». Η γυναίκα του πίνακα είναι μια παριζιάνα κοκότα, που πουδράρεται πριν φορέσει το φόρεμά της. Το σκάνδαλο δημιουργείται κυρίως από την παρουσία της ανδρικής φιγούρας κομμένης στη μέση από την κορνίζα. Μια γυναίκα με εσώρουχα, που μακιγιάρεται μπροστά σ' έναν άνδρα, είναι οπωσδήποτε μια εικόνα ανήθικη και αξιοκατάκριτη.

Επίσης για τη «*Λόλα της Βαλέντσια*», ενός έργου που δημιούργησε ο **Μανέ** στα 1861 και αναφερόταν σε μια γυναίκα που ήταν μέλος μιας παρέας Ισπανών τραγουδιστών και ζούσαν στο Παρίσι, ο Μπωντλαίρ (Baudelaire) έγραψε :

*...Πολλές οι ομορφιές που υπάρχουν γύρω
Καταλαβαίνω , φίλοι , γιατί ' είν' η επιθυμία σας διστακτική
Όμως μέσα στην Λόλα της Βαλέντσια καίει φωτιά
Η γοητεία σπάνιου κοσμήματος μαύρου και ροζ.*

Η φύση και οι αντανάκλασεις του φωτός πάνω στο τοπίο ήταν από τα αγαπημένα θέματα των ιμπρεσιονιστών. Ποιος δεν έχει θαυμάσει το πορτρέτο της συζύγου και του γιου του **Κλόντ Μονέ**, που ο ίδιος φιλοτέχνησε στην εξοχή; Η

σύζυγος του Καμίγ στέκεται σε έναν γαλαζοπράσινο λόφο και κρατάει ομπρέλα, ενώ ο αέρας ανακατεύει τα μαλλιά και το φουστάνι της σε μια σύνθεση που, όπως έχει επισημάνει ο ποιητής Στεφάν Μαλαρμέ, «δίνει υπόσταση στη διαφάνεια του ανέμου».

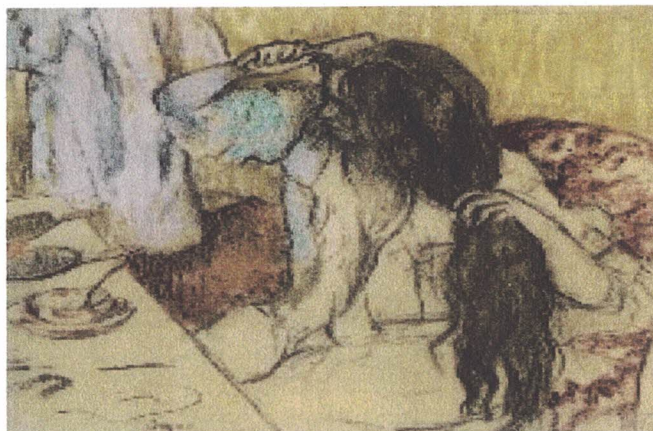
Στο «Γυμνή στον ήλιο» ο **Πιέρ Ωγκύστ Ρενουάρ** ζωγράφισε μέσα σε έναν κήπο μια γυναίκα με λυτά καστανά μαλλιά, σφιχτά στήθη και γλυκό χαμόγελο. Όταν το έργο παρουσιάστηκε στη δεύτερη έκθεση των Ιμπρεσιονιστών, το 1876, ένας κριτικός, εχθρικός απέναντι στον Ρενουάρ, τον κατηγορήσε ότι σκεπάζει τις φιγούρες του με «μούχλα» και παρουσιάζει στο θεατή «μάζα από σάρκα σε αποσύνθεση», ενώ οι πιο σεμνότυφοι κριτικοί πρότειναν να «μπει ένα πέπλο πάνω από την Αφροδίτη του Ρενουάρ». Αυτή ήταν η τελευταία πνοή του ακραίου συντηρητισμού που αρνιόταν να δει την καινοτομία στο χρώμα όπως παρουσιάζοταν από τον Ρενουάρ και έβλεπε μονάχα σήψη σε μια ζωγραφική όπου το φως έρεε πάνω στα κορμιά.

Για το έργο του **Ρενουάρ** «*Το γεύμα του Ομίλου Λεμβοδρομιών*» ο Τεοντόρ Ντυρέ αναφέρει : «Οι γυναίκες τραβούν την προσοχή... Είναι τόσο άνετες και ήρεμες ... αλλά συγχρόνως αρχοντικές, αναδίνοντας εκείνη τη σκανταλιάρικη γοητεία και ο μόνος ζωγράφος που θα μπορούσε να τα αποδώσει όλ' αυτά ήταν ο Ρενουάρ».

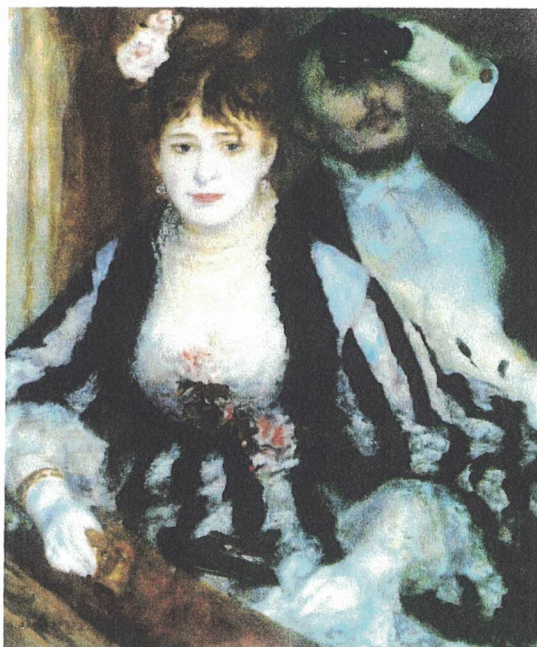
Ο **Ντεγκά** προχώρησε πιο πέρα, παρουσιάζοντας τις γυναίκες της διπλανής πόρτας ενώ παίρνουν το μπάνιο τους, σκυφτές, καθιστές, σε πόζες «διόλου αισθησιακές». Στην τελευταία έκθεση των Ιμπρεσιονιστών το 1886 ο Ντεγκά πήρε μέρος με μια σειρά παστέλ που τιλοφόρησε *Γυμνές Γυναίκες* που κολυμπούν, πλένονται, στεγνώνουν, τρίβονται, χτενίζονται ή τις χτενίζουν. Ο τίτλος ήταν ένα είδος μανιφέστου, με το οποίο ο Ντεγκά τόνισε το ενδιαφέρον του για αντικειμενικότητα. Στα έργα του αυτά δε δοκίμασε να παρουσιάσει μια ιδεώδη μορφή γυναίκας , αλλά ένα κορμί την ώρα της δουλειάς με τόση ένταση που φτάνει σχεδόν το φυσικό μαρτύριο. Ο Ντεγκά εξετάζει προσεκτικά αυτά τα κορμιά, με μάτι αποστασιοποιημένο και αναλυτικό, ένα, μάτι, πραγματικά επιστημονικό. «Τις δείχνω αφτιασίδωτες» έλεγε στον Ζανό, «όπως τα ζώα την ώρα που πλένονται». «Η γυναίκα, την οποία ζωγραφίζει, έχει κάτι το ζώδες», έγραφαν οι κριτικοί, προσάπτοντας του ότι δεν κάνει ζωγραφική, αλλά «πραγματεία για τα ζώα». Σ' αυτά τα συμπεράσματα συντέλεσε και η «ανάγνωση» του διάσημου έργου του «*Η μικρή, 14χρονη χορεύτρια*», η οποία έχει μεν χαριτωμένη πόζα, αλλά κι ένα προφίλ... μαϊμουδίτσας.

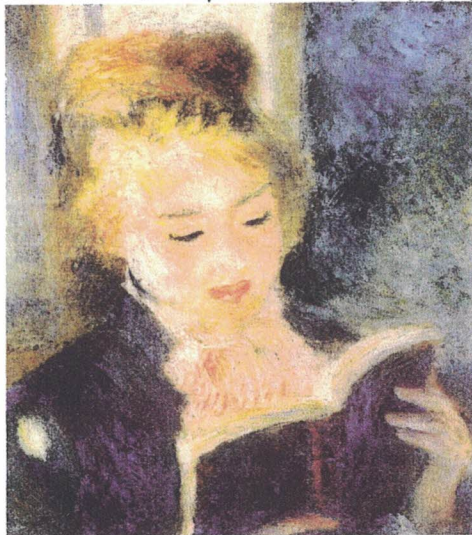
Οι ιμπρεσιονιστές «έδεσαν» τη γυναίκα με τη φύση. Ο **Πισαρό** ζωγράφισε γυναίκες ξαπλωμένες στο γρασίδι, η **Μπερτ Μορισό** τις τοποθέτησε δίπλα στο ποτάμι, ενώ δεν παρέλειψε και τα ανιαρά τους καθήκοντα, όπως το άπλωμα των ρούχων, πάντα σε ανοιχτό χώρο. Οι στιγμές μητρότητας, όπου οι μητέρες φροντίζουν τα μωρά τους σε καταπράσινους κήπους εναλλάσσονται με στιγμές φλερτ στα δημόσια παγκάκια.

Οι ερωτικές δοσοληψίες συνεχίζονται και σε κλειστούς χώρους: Ο **Ρενουάρ** με τη «*Συζήτηση*» ζωγράφισε την προσέγγιση μεταξύ αντρών και γυναικών σε ένα καφενείο αλλά και στην όπερα με το έργο του «*Θεωρείο*», όπου αφηγείται ένα σενάριο: Η νεαρή κυρία (για την οποία πόζαρε το μοντέλο Νινί) έχει χαμηλώσει τα κιάλια και προτιμά να ερωτοτροπεί με τα βλέμματα των άλλων, έχοντας συνείδηση της γοητείας της, ενώ ο συνοδός της «κατασκοπεύει» το κοινό. Στο απόγειο της εποχής που ονομάστηκε «*Μπελ Επόκ*», οι όμορφες και κομψές Παριζιάνες, με φόντο το θεωρείο τους, αποτελούσαν ένα θέαμα μέσα στο θέαμα του θεάτρου.

Όταν οι ιμπρεσιονιστές κλείνουν τις μούσες τους σε εσωτερικούς χώρους, φροντίζουν να τονίζουν την πολυτέλεια του αστικού σπιτιού, ενώ μέχρι σήμερα μας δίνουν πληροφορίες για τη μόδα της εποχής στην ένδυση - φορέματα μακριά με βαριά υφάσματα - και στη διακόσμηση, όπου υπάρχουν επιρροές από το νεότερο τότε λουλουδάτο ιαπωνικό στιλ. Συνήθως ξαπλωμένες αναπαυτικά σε καναπέδες, οι γυναίκες αυτές θέλουν να αποδείξουν ότι είναι σκεπτόμενα όντα. Το μοτίβο της γυναίκας που διαβάζει θα είναι συνεχώς παρόν στο έργο του **Ρενουάρ** («Η αναγνώστρια» 1875-76). Και στον πίνακα «Διαβάζοντας τη "Λε Φιγκαρό"» η **Κασάτ** απεικονίζει τη «διανοούμενη» μητέρα της.

Το έργο του **Μανέ** «Πορτρέτο της Ζαν Ντιβάλ» (1862) θεωρείται από τα ορόσημα του Ιμπρεσιονισμού. Ο Μανέ ζωγραφίζει την ερωμένη του Κάρολου Μπωντλαίρ, τη «γερασμένη παιδούλα» του, με βλέμμα ανηλεές. Η άγαρμπη πόζα, που υπογραμμίζεται από την άκαμπτη γάμπα σε πρώτο πλάνο, οφείλεται στην παράλυση από την οποία είχε προσβληθεί η γυναίκα. Το έργο δε θεωρείται μόνο ένα σχόλιο για την τέχνη του πορτρέτου, είναι κι ένας διάλογος ανάμεσα στον Μανέ και στο έργο του Μπωντλαίρ για την αισθητική με επίκεντρο τη «Μαύρη Αφροδίτη», η οποία απέχει πολύ από την κλασική ομορφιά. Ο πίνακας εξάλλου σόκαρε λόγω της ασχήμιας της Ζαν και όλων αυτών που την περιβάλλουν.

Οι ιμπρεσιονιστές αψήφησαν την επίσημη κουλτούρα, απέδειξαν ότι μπορεί κανείς να είναι καλλιτέχνης ακόμη και αν μένει εκτός των ακαδημαϊκών προτύπων, πρότειναν νέες υφολογικές λύσεις και κυρίως δίδαξαν τους ζωγράφους να μην κυνηγούν την απεικόνιση μιας πραγματικότητας που δεν είναι δυνατόν να πιάσουν, αλλά να στέκονται στην εντύπωση που αυτή αφήνει στα μάτια τους, μεταφέροντας στον καμβά τα υποβλητικά στοιχεία μιας στιγμής. Ειδικότερα για τους ιμπρεσιονιστές, όπως έγραφε ένας διορατικός κριτικός της εποχής, «οι γυναίκες δεν είναι πλέον διακοσμητικά, άβουλα πλάσματα». «Ένα γυναικείο πορτρέτο θα πάψει να είναι ένα ταμπλό και θα γίνει ένα φανερό, αναλυτικό και ιδεαλιστικό ντοκουμέντο».-

Οι μαθητές/-τριες :

Διαμέλας Γ., Ζγούρης Π., Ιμβρόσης Ε., Ιμβρόσης Χ., Καμαριώτη Γ., Καμπύλη Α.,
Καραλής Χ., Κατσιμάνης Α., Κιουτσούκη Σ., Κυριαζοπούλου Φ., Λιάπης Ι.,
Λιούμπινου Π., Λυρτζή Δ., Μητρακούδη Θ., Μόσχου Β., Μπάμπαλας Δ.,
Μπαμπάτσικου Γ., Μπορίσοβα Σ, Νούλης Α. και

Ο υπεύθυνος καθηγητής **Ε. Βέτσιος**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ArtBook - *MANET*, τ. 16, Ημερησία 2006.
ArtBook - *Renoir*, τ. 14, Ημερησία 2006.
ArtBook - *Ιμπρεσιονιστές*, τ. 31, Ημερησία 2006.
Gilles Néret, *Édouard Manet 1832-1833, The First of the moderns*, Taschen 2003.
http://www.haravgi.com.cy/03_12_2006/5/011.html
Karin Sagner, *MONÉ*, Taschen 2006.
S. Lane Faison, *EDOUARD MANET*, The Library of Great Painters,
Harry N. Abrams Publishers New York.
Ανακαλύπτω την Τέχνη, *Εμπρεσιονισμός*, Αθήνα 1993.
Άρωμα γυναίκας στον ιμπρεσιονισμό, Άρθρο της Πάρης Σπίνου
στην Εφημερίδα «Ελευθεροτυπία».
Μεγάλοι Ζωγράφοι, Ρενουάρ, τ. 10, Η Καθημερινή 2006.
Οι Ιμπρεσιονιστές, Εκδόσεις Γκοβόστη 1992.
Πινακοθήκη Διάσημων Ζωγράφων, Renoir, Αλκυών 1988.

Τελική Εκδήλωση

ΕΚΔΗΛΩΣΗ
 Παρεμβατικού Προγράμματος για την Ισότητα των Φύλων

ΘΕΜΑ: ΓΥΝΑΙΚΑ-ΑΝΤΡΑΣ
 Παρουσία και δράση στη Δημόσια Ζωή και στον Πολιτισμό

Συμμετέχουν:
 Το Γενικό Λύκειο
 Γυμνάσιο Αγρινίου
 5ο Γυμνάσιο Σταυρούπολης
 Το Γεν. Λύκειο Πολίχνης
 5ο Γεν. Λύκειο Πολίχνης

ΤΡΙΤΗ 8 ΜΑΪΟΥ
 ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΟΛΙΧΝΗΣ - ΩΡΑ: 11.00 π.μ.

Π **ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ**[®] **ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ**
 ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΑΑΛΙΑΡΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ • 5^η ΠΕΡΙΟΔΟΣ • ΣΤΟΣ 5^ο • ΔΡ. ΦΥΛΑΧΟΥ 47 • ΣΟΥΤΙΟΣ 2007 • 0,01€

«ΣΥΝτροφοί και ΣΥΝοδοιπόροι» από το ΚΕΘΙ

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η τελική εκδήλωση για την παρουσίαση του Παρεμβατικού Προγράμματος της Σύμπραξης Σχολικών Μονάδων του Νομού Θεσσαλονίκης «ΣΥΝτροφοί και ΣΥΝοδοιπόροι», στο πλαίσιο του Έργου «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων» του Υπουργείου Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο υλοποιεί το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), με θέμα: «Γυναίκα-Ανδρας: Παρουσία και

δράση στη δημόσια ζωή και στον πολιτισμό», στο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΟΛΙΧΝΗΣ.

Συμμετείχαν: Γυμνάσιο Μυγδονίας (Συντονιστές), 1ο Γ/σιο Λαγκαδά, 5ο Γ/σιο Σταυρούπολης, 1ο και 3ο Λύκεια Πολίχνης. Την εκδήλωση παρακολούθησαν και χαιρέτησαν ο Δήμαρχος Πολίχνης, κ. Κώστας Θεοδωρίδης, η κ. Ιωάννα Κατσικοπούλου, Περιφερειακή Επιμορφώτρια του ΚΕΘΙ, η κ. Χριστίνα Χρηστίδου, Υπεύθυνη Γραφείου Αγωγής Υγείας Δυτ. Θεσ/νίκης κ.α.

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΤΑ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Η Παρουσίαση του παρεμβατικού προγράμματος της 413/2006-7 Σύμπραξης Σχολικών Μονάδων εντάσσεται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης 2000-2006 (ΕΠΕΑΕΚ II), με παράταση μέχρι το 2008, του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και συγκεκριμένα της πράξης 4.1.1.α «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων» το οποίο υλοποιεί το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας.

Η Παρουσίαση αποσκοπεί στη δημοσίευση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων των παρεμβατικών προγραμμάτων της Σύμπραξης στην Εκπαίδευση και την τοπική κοινωνία για την προώθηση της Ισότητας των φύλων.

Η Παρουσίαση απευθύνεται προς όλους/ες τους-τις συμμετέχοντες/ουσες ή εμπλεκόμενους/ες στην εκπαίδευση, όπως γονείς, εκπαιδευτικούς, τη διοίκηση του σχολείου, μαθητές και μαθήτριες, και τους τοπικούς φορείς.

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μέλη

Σ. Σουβατζόγλου, Π. Καραμπουγίκη (1ο Γυμνάσιο Λαγκαδά)
Ζ. Δομπαζή (1ο Λύκειο Πολίχνης), Ι. Αδάμ (5ο Γυμνάσιο Σταυρουπολης)
Ε. Κολάτου, Ι. Σαχίνογλου (3ο Λύκειο Πολίχνης)

Συντονίστρια Σχολική Μονάδα : Γυμνάσιο Μυγδονίας,

Ε. Βέτσιος,, Υπεύθυνος Δράσεων
Π. Κουτσαμπάρης, Υπεύθυνος Διαχείρισης

Ιωάννα Κατσικοπούλου,
Περιφερειακή Επιμορφώτρια ΚΕΘΙ
Χριστίνα Χρηστίδου,
Υπεύθυνη Γραφείου Αγωγής Υγείας Διτ. Θεσ/νίκης

Επιμέλεια παρόντος εντύπου : Π. Κουτσαμπάρης

Το Έργο συγχρηματοδοτείται 80% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.) και 20% από Εθνικούς Πόρους.